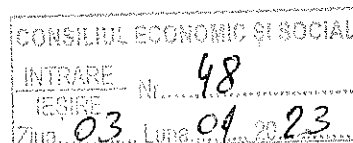

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul actului normativ

Lege privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

La 28 octombrie 2021 Comisia Europeană a aprobat Planul de Redresare și Reziliență al României, care va putea primi, astfel, din partea UE, granturi în valoare de 14,2 miliarde EUR și împrumuturi în valoare de 14,9 miliarde EURO, în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență (MRR).

Una dintre reformele prevăzute în cadrul Componentei 13 – Reforme Sociale, este Reforma 1- Crearea unui nou cadru juridic pentru a preveni separarea copiilor de familie și are asociat Jalonul 378 – Intrarea în vigoare a unui act legislativ necesar pentru a preveni separarea copiilor de familie și sprijinirea familiilor vulnerabile.

Obiectivul acestei reforme este de a preveni separarea copiilor de familie, în special în cazul familiilor vulnerabile. Reforma va fi realizată prin intrarea în vigoare a unui nou act legislativ care va crea un cadru pentru punerea în aplicare a măsurilor (inclusiv, de exemplu, consiliere și sprijin pentru părinți și copii, centre de zi pentru copiii expuși riscului de separare de părinți, centre de zi pentru copiii cu dizabilități) astfel încât să se prevină în mod eficient separarea copilului de familie și sprijinirea familiei în ceea ce privește creșterea și îngrijirea copilului expus riscului de separare. Actul legislativ va cuprinde: o sursă stabilă identificată de finanțare a măsurilor, un mecanism de guvernare cu responsabilități clare atribuite autorităților publice la nivel național și local și un mecanism de plată a fondurilor condiționat de realizarea indicatorilor-cheie de performanță asociați obiectivelor de politică.

Termenul de îndeplinire a jalonului 378 este 31 decembrie 2022, iar implementarea reformei va fi finalizată până la 30 iunie 2026.

Aceasta va crea un nou cadru pentru punerea în aplicare a măsurilor destinate evitării separării copiilor de familie și sprijinirea familiilor în ceea ce privește creșterea și îngrijirea copilului expus riscului de separare, având ca principal rezultat scăderea numărului de copii separați de familie și care intră în sistemul de protecție specială.

2.2. Descrierea situației actuale

Domeniul protecției și promovării drepturilor copilului este unul dintre domeniile care au trecut printr-un profund proces de reformă. Aceasta a vizat atât reconsiderarea tipologiei serviciilor destinate protecției copiilor separați temporar sau definitiv de familia lor, cât și stabilirea priorităților naționale, menite să vină în sprijinul procesului amplu de dezinstituționalizare.

Inițiat la începutul anilor 90, acest proces a vizat în mod exclusiv și constant protecția specială în general și închiderea marilor centre rezidențiale de tip clasic și înlocuirea lor cu servicii alternative de protecție specială, precum casele de tip familial sau plasamentul familial al copiilor, în special.

Încă de la începutul reformei în domeniul protecției copilului, atribuțiile privind protecția drepturilor copilului au fost descentralizate și partajate între direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului care sunt responsabile de protecția specială a copilului separat temporar sau definitiv de părinți și serviciile publice de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor care sunt responsabile cu activitatea de prevenire a separării copilului de familie. Cu toate acestea, numai direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului au fost și susținute financiar de la bugetul de stat. Pentru serviciile publice de asistență socială nu există în prezent niciun mecanism de finanțare, acestea fiind nevoite să asigure activitatea de prevenire a separării copilului de familie din bugetele locale.

Din acest motiv, capacitatea administrativă a serviciilor publice de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor de a aplica principiul subsidiarității, respectiv de a realiza activitatea de prevenire a separării copilului de familie a fost și este una extrem de limitată.

Evaluările realizate la nivel național au relevat faptul că activitatea de prevenire a separării copilului de familie continuă să se desfășoare într-un ritm modest, justificat de cele mai multe ori de lipsa resursei umane calificate de la nivelul primăriilor, lipsa resurselor financiare proprii disponibile pentru a fi alocate activității de prevenire, sau lipsa interesului autorităților pentru acest tip de situații, în condiția în care soluția sesizării Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului de la nivel județean, pentru preluarea copiilor aflați în situație de risc în sistemul de protecție specială, rămâne cea mai simplă modalitate de rezolvare a unor astfel de cazuri.

În lipsa realizării activității de prevenire a separării copilului de familie și a serviciilor destinate prevenirii separării copilului de familie, 32 % dintre copiii care aveau o măsură de protecție specială la sfârșitul anului 2021 au intrat în sistem ca urmare a situației economice precare a familiei.

În susținerea celor prezentate, redăm mai jos câteva dintre concluziile studiului “Cartografierea nevoilor, a serviciilor și infrastructurii disponibile pentru copiii expuși riscului de separare de familie, în special în comunitățile vulnerabile”, realizat de Banca Mondială în cadrul proiectului implementat de ANPDCA „PROGRES în asigurarea tranziției de la îngrijirea în instituții la îngrijirea în comunitate”, SIPOCA 577/MySMIS 127380, cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020:

- În România, încă există practici ale unor autorități locale, mai ales din comunitățile mai slab dezvoltate și lipsite de servicii pentru copil și familie, de a separa cu ușurință copilul de familie, pe motiv că familia este săracă, comunitatea neputincioasă, iar copilului i-ar fi mai bine într-un serviciu de tip rezidențial al DGASPC, căci centrele modernizate ar oferi toate condițiile ce îi lipsesc copilului în familie. Atât timp cât aceste practici și credințe sunt răspândite (la nivelul autorităților, dar și al populației), serviciile de prevenire a separării copilului de familie și cele de suport din comunitate au slabe șanse de a primi atenție și de a fi dezvoltate.
- În total, la 1 ianuarie 2022, erau înregistrate în SPREV un număr de 724 de centre de zi, aflate în 344 de localități din țară. SPAS-urile din 217 de UAT-uri au raportat existența unui centru de zi pe raza lor teritorială, iar alte 127 localități au raportat peste 2.
- Dintre municipiile, 78% dispun de cel puțin un centru de zi, dintre care 57% au între 2 și 22

centre, cu un total național de 322 de centre de zi.

- Dintre orașe, 70% nu au niciun tip de centru de zi, 21% dispun de un singur centru, iar 9% au între 2 și maximum 5 centre, cu un total național de 99 de centre de zi.
- Dintre comune, 93% nu beneficiază de niciun tip de centru de zi, 6% dispun de un singur centru și 1% au între 2 și 7 centre pe comună, cu un total național de 254 de centre de zi.
- Dintre cele 992 de comune cu zone marginalizate, circa 8% (sau 80) dispun de un centru de zi.
- Analiza serviciilor și infrastructurii disponibile pentru copiii expuși riscului de separare de familie arată că nevoia de intervenție este redusă la nivelul municipiilor. Municipiul București, alături de 81% dintre municipiile din țară, dispune deja de resursele necesare activităților de prevenire a separării. În schimb, nevoile sunt mult mai mari la nivelul orașelor și comunelor:
- Din total orașe, doar 30% au resursele esențiale (centre de zi și specialiști) pentru prevenirea separării copilului de familie. Aproape jumătate dintre orașe (48%) dispun de specialiști, dar nu și de centre de zi. În 16% dintre orașe este disponibil un singur tip de specialist, spre exemplu un asistent social sau un asistent medical comunitar sau un consilier școlar, iar 6% dintre orașe fac parte din categoria zonelor albe de servicii, care nu au nici specialiști și nici servicii.
- Din total comune, numai 7% au resursele esențiale (centre de zi și specialiști) pentru prevenirea separării copilului de familie. Aproape trei sferturi dintre comune (74%) dispun de unul sau mai mulți specialiști din unul sau mai multe tipuri, cel mai adesea, asistent social și AMC.
- 20% dintre comunele din țară se încadrează în categoria zonelor albe de servicii, care nu au nici specialiști și nici servicii.
- Zonele albe de servicii includ 570 de localități, dintre care 12 orașe și 558 comune. Aceste UAT-uri au tendința de a se grupa în formațiuni continue în teritoriu, situate în special la granițele între județe. Acest fapt reconfirmă o constatare a studiilor anterioare care arată că, cu cât o comună este situată mai departe de centrul administrativ al județului (mai ales în cazul comunelor care de-a lungul timpului au trecut de la un județ la altul), cu atât mai mari sunt șansele ca acea comună să fie subdezvoltată.

Pe cale de consecință, la nivelul autorităților centrale responsabile cu protecția și promovarea drepturilor copilului a devenit din ce în ce mai evidentă nevoia reglementării acestui domeniu de activitate și punerea pe baze noi a modului în care activitatea de prevenire a separării copilului de familie poate fi realizată de către autoritățile administrației publice de nivel local.

Alocarea prin Planul Național de Redresare și Reziliență a unor resurse financiare importante dedicate înființării unor servicii de zi, al căror scop primordial este acela de a oferi o soluție viabilă menită să realizeze prevenirea separării copilului de familie, a rezultat în asocierea cu această măsură a unei obligații complementare ce a vizat elaborarea și promovarea unui nou cadru legal, dedicat, în baza căruia să fie realizată prevenirea separării copilului de familie.

2.3. Schimbări preconizate

Prin proiectul de lege sunt stabilite norme clare în baza cărora va fi realizată intervenția autorităților administrației publice locale în vederea îndeplinirii atribuției referitoare la prevenirea separării copilului de familia sa, respectiv la menținerea copilului în familie.

Sunt reglementate principiile care stau la baza activității de prevenire a separării copilului de familie.

Sunt clarificate și detaliate situațiile care pot genera separarea copilului de familia sa, cum ar fi:

- situația economică și condițiile de locuit precare existente în mediul său familial și/sau în

comunitate, cum ar fi sărăcia monetară sau sărăcia extremă;

- situația socială și mediul social necorespunzător, care pot exercita influențe negative asupra copilului;
- starea de sănătate precară a unuia sau mai multor membri ai familiei;
- nivelul de educație scăzut al membrilor familiei;
- mediul abuziv, violent existent în familie și comportamentele la risc care pot afecta negativ relațiile dintre adulți, dintre copii și dintre adulți și copii;

Sunt reglementate aspectele care trebuie analizate pentru stabilirea situației de risc de separare în care se află copilul:

- caracterul permanent sau ocazional al situației de risc;
- nivelul de dezvoltare fizică, psihologică, de educație și sănătate, de securitate și stabilitate ale copilului, apartenența lui la familie și relațiile intrafamiliale;
- capacitatea părinților de înțelegere a riscului la care este expus copilul, gradul lor de mobilizare și de acceptare a propunerilor de sprijin, precum și abilitățile parentale.

Este reglementată evaluarea situației de risc a unui copil aflat în situație de risc de separare de familie:

- acoperirea nevoilor esențiale/ de bază, fizice, afective, intelectuale și sociale pentru dezvoltarea copilului, menținerea stării de sănătate și asigurarea securității sale fizice, a moralității și autonomiei specifice vârstei sale;
- calitatea relațiilor copilului cu părinții și capacitatea acestora de a se mobiliza în interesul copilului;
- impactul contextului familial și al mediului social asupra situației și dezvoltării copilului.

Sunt stabilite instituțiile și serviciile cu atribuții în activitatea de prevenire a separării copilului de familie:

- Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse;
- Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului;
- Structura comunitară consultativă;
- Serviciul public de asistență socială.

Prin proiectul de lege se înființează Observatorul copilului, prin intermediul căruia vor fi identificați și înregistrați toți copiii aflați în situație de risc de separare de familie.

Observatorul Copilului este un modul din cadrul unui sistem informatic mai amplu dezvoltat și administrat de MFTES, prin ANPDCA, care este pus la dispoziția autorităților administrației publice locale.

Observatorul Copilului este un subsistem din cadrul unui sistem informatic mai amplu dezvoltat și administrat de MFTES, prin ANPDCA, care este pus la dispoziția autorităților administrației publice locale. Sistemul informatic este dezvoltat în cadrul proiectului Sistem Informatic Național pentru Adopție” – SINA, implementat de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție în parteneriat cu Agenția pentru Digitalizarea României și Ministerul Muncii și Solidarității Sociale “Sistem Informatic Național pentru Adopție” – SINA, în cadrul Programului Operațional Competitivitate.

SINA are trei subsisteme care vizează activitatea de prevenire a separării copilului de familie, protecția specială a copilului separat temporar sau definitiv de părinți și adopția.

Subsistemul destinat activității de prevenire a separării copilului de familie are la bază o aplicație software dezvoltată de UNICEF -Aurora care asigură colectarea datelor din teritoriu de către SPAS. Aplicația Aurora a fost testată de UNICEF în perioada 2014 - 2019 în cadrul unor proiecte pilot.

Prin actualul proiect de lege aplicația Aurora preluată de ANPDCA de la UNICEF și care urmează să fie integrată în aplicația națională până la 31.07.2023, va fi denumită Observatorul Copilului.

Aplicația este, în primul rând, un instrument pentru asistenții sociali de la nivelul SPAS-urilor și vine în sprijinul acestora pentru identificarea copiilor aflați în situație de risc de separare de familie și în recomandarea unui pachet minim de intervenții și servicii pentru aceștia.

Subsistemul are două componente distincte și anume:

- aplicația mobilă, o aplicație software pentru Android, care se instalează pe o tabletă și este utilizată în activitatea de teren de către asistenții sociali. Aplicația este un instrument util profesioniștilor de la nivel local în asigurarea unui ghid de interviu pentru colectarea datelor despre toți membrii gospodăriei, generează un diagnostic cu privire la vulnerabilitățile copiilor din gospodărie și recomandă un pachet de intervenții/servicii de bază;
- platforma web, aplicația de bază a sistemului, este construită pe o infrastructură scalabilă care comunică cu modulele mobile prin API-uri interne. Prin platformă, datele și agregatele lor sunt disponibile utilizatorilor care pot vedea datele la niveluri diferite, de ex: un asistent social din comunitatea X nu poate vedea datele din alte comunități, dar la nivel național, ANPDCA, poate vedea totul. Accesul este foarte granular și coboară până la nivel de sat/comună. Funcționalitățile platformei asigură monitorizarea situației de pe teren, agregă datele pe diferite niveluri de acces (la nivel local, județean și național) și produce rapoarte necesare pentru monitorizarea și evaluarea activității, pentru justificarea intervențiilor, proiectelor, politicilor etc.

Prin urmare, identificarea, înregistrarea copiilor aflați în situație de risc de separare de familie, dar și monitorizarea intervențiilor și serviciilor oferite copiilor aflați în situație de risc de separare de familie, vor fi realizate de către serviciile publice de asistență socială de la nivelul autorităților administrației publice locale prin noul subsistem informatic al ANPDCA denumit în prezentul proiect de lege Observatorul Copilului.

Funcțiile Observatorului local al copilului sunt:

- a) colectarea sistematică a datelor cantitative și calitative cu privire la copiii aflați în situație de risc la nivelul unității administrativ teritoriale;
- b) monitorizarea punerii în aplicare a planurilor de servicii pentru copiii aflați în situație de risc.

În termen de 1 an de la intrarea în vigoare a prezentei legi, serviciul public de asistență socială are obligația de a înregistra în Observatorul local al copilului, urmare a realizării vizitelor la domiciliu, toți copiii din unitatea administrativ-teritorială aflați în situație de risc de separare.

O altă noutate a proiectului de lege este cea referitoare la finanțarea serviciilor destinate prevenirii separării copilului de familie, înființate de către comune, orașe și municipii:

- a) bugetul de stat;
- b) bugetul local al municipiilor, orașelor și comunelor;
- c) donații, sponsorizări sau orice alte surse legal constituite.

Pentru serviciile sociale destinate prevenirii separării copilului de familie se propune asigurarea finanțării de la bugetul de stat, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, în proporție de cel mult 50% din necesarul de fonduri stabilit în baza numărului de copii înregistrați în Observatorul Copilului și a standardului de cost pentru serviciile sociale aprobat prin hotărâre de guvern.

Pentru autoritățile administrației publice locale care au copii cu măsură de protecție specială, stabilită în condițiile legii, se propune diminuarea procentului de finanțare cu 25%.

De asemenea, prin proiectul de lege se stabilește cadrul legal necesar finanțării programelor destinate activității de prevenire a separării copilului de familie de către Ministerul Familiei,

Tineretului și Egalității de Șanse.

Programele destinate activității de prevenire a separării copilului de familie vor avea în vedere:

- a) acordarea de ajutoare de urgență familiilor care au în îngrijire copii expuși riscului de separare;
- b) abilitarea/reabilitarea copilului cu dizabilități expus riscului de separare de familie;
- c) servicii de intervenție psihologică și psihoterapeutică pentru copiii expuși riscului de separare de familie;
- d) organizarea de cursuri de dezvoltare a abilităților parentale pentru familiile care au în îngrijire copii expuși riscului de separare de familie.

De asemenea, prin proiectul de act normativ sunt stabilite sancțiuni pentru nerespectarea anumitor obligații ce revin autorităților administrației publice locale și sunt stabilite persoanele care constată contravențiile și aplică sancțiunile.

În termen de 1 an de la intrarea în vigoare a legii, serviciul public de asistență socială are obligația de a înregistra în Observatorul copilului, urmare a realizării vizitelor la domiciliu, toți copiii din unitatea administrativ-teritorială aflați în situație de risc de separare.

2.4. Alte informații Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

Prin intrarea în vigoare a actului normativ va fi asigurată eficientizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, cu consecințe directe asupra scăderii numărului copiilor care intră în sistemul de protecție specială a statului, concomitent cu întărirea rolului și intervenției autorităților de la nivel local, responsabile cu acest domeniu.

3.2. Impactul social

Prezentul proiect de act normativ va avea un impact pozitiv asupra calității îngrijirii copiilor și sprijinirii familiilor vulnerabile în vederea evitării separării acestora de copii, din cauze precum sărăcia, șomajul, dizabilitatea copilului, etc. În același timp, prin înființarea Observatorului Național al Copiilor, la nivel central va exista o evidență clară a copiilor aflați în situație de risc de separare de familie, evidențierea zonelor comunitare în care riscul de separare a copiilor de familie este mai ridicat, ceea ce va permite o coordonare mai eficientă a implementării măsurilor și strategiilor destinate acestui sector.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4. Impact macroeconomic

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impact asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 4-a

**Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani) , inclusiv informații
cu privire la cheltuieli și venituri**

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe patru ani	
		3	4	5	6		
1	2	2022	2023	2024	2025	2026	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care:	0	0	0	0	0	0	0
a) buget de stat, din acesta:							
i) impozit pe profit							
ii) sume defalcate din TVA	0	0	-174.737	-227.194	-229.471	-157.851	
b). bugete locale							
i) sume defalcate din TVA	0	0	174.737	227.194	229.471	157.851	
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:							
i) contribuții de asigurări							
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)							
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, în plus, din care:	0	12.724	362.198	467.112	471.666	328.425	

a). buget de stat, din acesta: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii	0	0	0	0	0	0
b) bugete locale: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii	0	12.724	362.198	467.112	471.666	328.425
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i) cheltuieli de personal ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:	0	-12.724	-362.198	-467.112	-471.666	-328.425
a) buget de stat	0	0	-174.737	-227.194	-229.471	-157.851
b) bugete locale	0	-12.724	-184.461	-239.918	-242.195	-170.575
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	<p>Impactul financiar estimat pentru un an pentru plata indemnizației membrilor structurilor comunitare este de 12.724 mii lei (3181 localități, 8 membrii/localitate, 1% din medie salariu primar 115,5 lei, pentru 4 ședințe/an) asupra bugetului local.</p> <p>Impactul financiar pentru copiii beneficiari ai centrelor de zi din subordinea consiliilor locale (15.352 copii la data de 30.06.2022), având în vedere standardele de cost pentru copii beneficiari ai serviciilor centrelor de zi fără echipă mobilă aprobate prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 426/2020 privind aprobarea standardelor de cost pentru serviciile sociale</i>, cu modificările ulterioare, pentru un an este de 346.004 mii lei.</p> <p>Pentru anul 2023 nu există impact financiar.</p> <p>Pentru anul 2024 estimăm o creștere a numărului de beneficiari ai centrelor de zi cu 1% față de anul 2022, astfel că impactul financiar va fi de 349.474 mii lei, din care impactul asupra bugetului de stat (50%) va fi de 174.737 mii lei iar asupra bugetului local (50%) va fi de 174.737 mii lei.</p> <p>Pentru anul 2025 estimăm o creștere a numărului de beneficiari ai centrelor de zi cu 1% față de anul 2024 și totodată creșterea cu 4500 de beneficiari ai centrelor de zi ce vor fi înființate prin PNRR. Astfel, impactul financiar pentru susținerea serviciilor de zi va fi de 454.388 mii lei, din care impactul asupra bugetului de stat (50%) va fi de 227.194 mii lei iar asupra bugetului local (50%) va fi de 227.194 mii lei.</p> <p>Pentru anul 2026 estimăm o creștere a numărului de</p>					

beneficiari cu 1% față de anul 2025. Astfel, impactul financiar pentru susținerea serviciilor de zi va fi de 458.942 mii lei, din care impactul asupra bugetului de stat (50%) va fi de 229.471 mii lei iar asupra bugetului local (50%) va fi de 229.471 mii lei.

4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:

1. fișa financiară prevăzută la art. 15 din *Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice*, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată;
2. declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

4.8. Alte informații

Prin aplicarea prevederilor prezentului proiect de lege se estimează scăderea numărului copiilor intrați în sistemul de protecție specială și menținerea lor în familie. Prin urmare se estimează diminuarea sumelor estimate a fi necesare pentru sistemul de protecție specială din sume defalcate pe valoarea adăugată și compensarea lor cu cele care se regăsesc în tabelul de mai sus. În fapt, o diminuare a numărului copiilor/tinerilor îngrijiți în servicii rezidențiale cu 2389 ar face ca impactul să fie zero, întrucât la un cost mediu de 81.272 lei/an din care se asigură de la bugetul de stat 73.145 lei/an, respectiv 90% , estimarea diminuată pentru componenta de protecție specială a copilului este de 174.743 mii lei/an.

Pentru aplicarea prevederilor art. 22 din proiectul de lege nu a fost evidențiat impactul financiar, întrucât, pentru perioada avută în vedere, toate măsurile prevăzute a fi finanțate prin programe se regăsesc în măsurile incluse în Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială, recent aprobat. Pe cale de consecință, până în anul 2026, se estimează că nu vor fi finanțate de la bugetul de stat programe destinate activității de prevenire a separării copilului de familie. Cu toate acestea, considerăm că se impune crearea temeiului legal pentru finanțarea programelor după finalizarea implementării POIDS.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ:

a) acte normative ce vor fi modificate sau abrogate ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

- modificarea Anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire ale copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 663 din 01 septembrie 2015.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

a) descrierea impactului legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii;

b) prezentarea normelor cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante.

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ a fost transmis spre consultare Federației Organizațiilor Neguvernamentale pentru Copil, organizației Salvați Copiii România, World Vision România și Organizației Umanitare Concordia. Au transmis observații și propuneri de îmbunătățire Organizația Umanitară Concordia și Organizația Salvați Copiii.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Proiectul a fost transmis spre consultare Asociației Municipiilor din România, Asociației Orașelor din România, Asociației Comunelor din România și Uniunii Naționale a Consiliilor Județene din România. Au transmis observații Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România și Asociația Municipiilor din Romania. În urma analizării observațiilor primite, au fost preluate în integralitate cele primite de la UNCJR și parțial cele de la Asociația Municipiilor.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Proiectul de act normativ va fi supus avizării Consiliului Legislativ și Consiliului Economic și Social.

6.6. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

**Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ**

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ

În procesul de elaborare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată.

Proiectul de act normativ a fost supus consultării publicului, prin afișarea pe pagina de internet ale MFTES .

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ

Nu este cazul.

8.2. Alte informații

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse a elaborat prezentul *proiect de Lege privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie*, pe care îl supunem aprobării.

MINISTRUL FAMILIEI, TINERETULUI ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE

Gabriela FIREA

AVIZĂM:

VICEPRIM-MINISTRU

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE

Marius-Constantin BUDAI

MINISTRUL EDUCAȚIEI

Ligia DECA

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE

Marcel Ioan BOLOȘ

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

Alexandru RAFILA

MINISTRUL FINANȚELOR

Adrian CĂCIU

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR
PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

Attila-Zoltán CSEKE

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian - Cătălin PREDOIU

Față de cele prezentate, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse a elaborat prezentul *proiect de Lege privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie*, pe care îl supunem aprobării.

MINISTRUL FAMILIEI, TINERETULUI ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE

Gabriela FIREA

AVIZAM:

VICEPRIM-MINISTRU

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE

Marius-Constantin BUDĂI

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE

Marcel Ioan BOBOȘ

MINISTRUL EDUCAȚIEI

Ligia DECA

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

Alexandru RAFILA

MINISTRUL FINANȚELOR

Adrian CĂCIU

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR
PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

Attila-Zoltán CSEKE

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian - Cătălin PREDOIU

Față de cele prezentate, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse a elaborat prezentul *proiect de Lege privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie*, pe care îl supunem aprobării.

MINISTRUL FAMILIEI, TINERETULUI ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE

Gabriela FIREA

AVIZAM:

VICEPRIM-MINISTRU

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE

Marius-Constantin BUDĂI

MINISTRUL EDUCAȚIEI

Ligia DECA

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE

Marcel Ioan BOLOȘ

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

Alexandru RAFILA

MINISTRUL FINANȚELOR

Adrian CĂCIU

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR
PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

Attila-Zoltán CSEKE

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian - Cătălin PREDOIU

Față de cele prezentate, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse a elaborat prezentul *proiect de Lege privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie*, pe care îl supunem aprobării.

MINISTRUL FAMILIEI, TINERETULUI ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE

Gabriela FIREA

AVIZĂM:

VICEPRIM-MINISTRU

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE

Marius-Constantin BUDĂI

MINISTRUL EDUCAȚIEI

Ligia DECA

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE

Mărcel Ioan BOLOȘ

MINISTRUL SĂNĂȚĂȚII

Alexandru RAFILĂ

MINISTRUL FINANȚELOR

Adrian CĂCIU

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR
PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

Attila-Zoltán CSEKE

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian - Cătălin PREDOIU

Față de cele prezentate, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse a elaborat prezentul *proiect de Lege privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie*, pe care îl supunem aprobării.

MINISTRUL FAMILIEI, TINERETULUI ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE

Gabriela FIREA

AVIZĂM:

VICEPRIM-MINISTRU

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

Sorin Mihai GRINDEANU

MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE

Marius-Constantin BUDĂI

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE

Marcel Ioan BOLOȘ

MINISTRUL EDUCAȚIEI

Sorin Mihai CÎMPEANU

MINISTRUL SĂNĂTĂȚII

Alexandru RAFILA

MINISTRUL FINANȚELOR

Adrian CĂCIU

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR
PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

Attila-Zoltán CSEKE

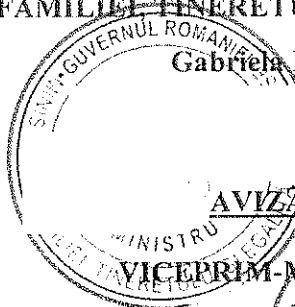
MINISTRUL JUSTIȚIEI

Marian - Cătălin PREDOIU

Față de cele prezentate, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse a elaborat prezentul *proiect de Lege privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie*, pe care îl supunem aprobării.

MINISTRUL FAMILIEI, TINERETULUI ȘI EGALITĂȚII DE ȘANSE

Gabriela FIREA

AVIZĂM:

VICEPRIM-MINISTRU

MINISTRUL TRANSPORTURILOR ȘI INFRASTRUCTURII

Sorin Mihai CRINDEANU

MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII
SOCIALE

Marius-Constantin BUDĂI

MINISTRUL INVESTIȚIILOR ȘI
PROIECTELOR EUROPENE

Marcel Ioan BOLOȘ

MINISTRUL EDUCAȚIEI

Ligia DECA

MINISTRUL SĂNĂȚĂȚII

Alexandru RAFILA

MINISTRUL FINANȚELOR

Alexian CĂCIU

MINISTRUL DEZVOLTĂRII, LUCRĂRILOR
PUBLICE ȘI ADMINISTRAȚIEI

Attila-Zoltán CSEKE

MINISTRUL JUȘȚIȚIEI

Marian - Cătălin PREDOIU

Lege privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie

Parlamentul României adoptă prezenta lege

CAPITOLUL I Dispoziții generale și definiții

Art. 1 (1) Prezenta lege reglementează cadrul legal privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie.

(2) Autoritățile administrației publice locale au obligația de a sprijini familia aflată într-o situație de vulnerabilitate, în realizarea obligațiilor ce-i revin cu privire la creșterea, îngrijirea și educarea copilului, prin activitatea de prevenire a separării copilului de familie.

Art. 2 Activitatea de prevenire a separării copilului de familie are la bază următoarele principii generale:

- a) promovarea interesului superior al copilului și al drepturilor copilului;
- b) promovarea bunăstării sociale, spirituale și morale, a sănătății fizice și mentale, sub orice formă și prin orice mijloace pentru copilul expus riscului de separare de familie;
- c) promovarea, cu prioritate, a valorilor familiale, a menținerii în familie a copilului expus riscului de separare și integrarea lui în comunitate;
- d) participarea copilului, în funcție de vârsta și gradul de maturitate, și a familiei la deciziile care îi privesc.

Art. 3 În sensul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

- a) copil - persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nici nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, potrivit legii;
- b) familie – părinții căsătoriți în condițiile legii, sau părinții necăsătoriți și copilul/copiii crescuți și îngrijiți de aceștia, precum și părintele singur și copilul/copiii crescuți și îngrijiți de acesta, care locuiesc împreună;
- c) copil în familie aflată la risc de sărăcie monetară – copil care este crescut și îngrijit într-o familie în care venitul înregistrat pe membru de familie, din suma totală de bani obținută din venituri salariale și asimilate salariilor, inclusiv cele care provin din drepturi de asigurări sociale de stat, asigurări de șomaj, beneficii de asistență socială, indiferent de bugetul din care se suportă, obligații legale de întreținere și alte creanțe legale, de către toți membrii familiei, este sub nivelul indicatorului social de referință;
- d) copil în familie aflată la risc de sărăcie extremă – copil care este crescut și îngrijit într-o familie afectată de deprivare materială și socială severă și care din cauza lipsei resurselor financiare nu își permite încălzirea locuinței și asigurarea hranei copilului;

e) plan de servicii - documentul prin care se realizează planificarea acordării serviciilor, a beneficiilor, precum și modul de acompaniere a familiei pe o perioadă de cel puțin 12 luni în vederea prevenirii separării copilului de familia sa;

f) situație de risc de separare - orice situație, acțiune sau inacțiune care afectează dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală ori socială a copilului, în familie sau în comunitate, pentru o perioadă determinată de timp și care este constatată de către serviciul public de asistență socială;

e) vulnerabilitate – situația în care familia care își pierde temporar, parțial sau total, capacitatea de creștere și îngrijire a copiilor.

Art. 4 (1) Copilul este considerat în situație de risc de separare de familie dacă familia care se ocupă cu creșterea și îngrijirea lui se confruntă cu una sau multe dintre următoarele situații:

a) situația economică și condițiile de locuit precare existente în mediul său familial și/sau în comunitate, cum ar fi sărăcia monetară sau sărăcia extremă;

b) situația socială și mediul social necorespunzător, care pot exercita influențe negative asupra copilului;

c) starea de sănătate precară a unuia sau a mai multor membri ai familiei, inclusiv dizabilitatea acestora;

d) nivelul de educație scăzut al membrilor familiei;

e) mediul abuziv, violent existent în familie și comportamentele la risc care pot afecta negativ relațiile dintre adulți, dintre copii și dintre adulți și copii.

(2) Copilul este considerat a fi în situație de risc de separare și în anumite situații de vulnerabilitate cu care se confruntă el însuși, cum ar fi comportamentul delinvent, părăsirea repetată a domiciliului, consumul de alcool și de droguri, tentativă de suicid, abandonul școlar.

Art. 5 (1) În funcție de situația economică și condițiile de locuit ale familiei, copilul este în situație de risc de separare dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui se află în una dintre următoarele situații de vulnerabilitate:

a) se confruntă cu sărăcia monetară;

b) trăiește în sărăcie extremă;

c) are venituri reduse și nu primește beneficii de asistență socială;

d) are părintele unic susținător sau ambii părinți fără ocupație sau în șomaj;

e) ocupă fără drept de ședere anumite spații de locuit, inclusiv spații construite ilegal sau locuințe improvizate ori spații care nu sunt destinate locuirii;

f) nu dispune de spațiu locuibil suficient raportat la numărul de persoane, respectiv locuința este supraaglomerată;

g) locuiește în spații improprie sau întâmpină probleme privind siguranța și igiena locuinței.

(2) În funcție de situația socială a familiei, copilul este în situație de risc de separare dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui se află în una dintre următoarele situații de vulnerabilitate:

a) are în îngrijire o mamă minoră sau o minoră gravidă;

b) părintele unic susținător sau ambii părinți sunt plecați la muncă în străinătate;

- c) are unul sau mai mulți copii care au revenit în țara de origine după o experiență de peste un an de migrație;
- d) are membri cu dizabilități care le afectează semnificativ calitatea vieții și participarea lor la viața socială;
- e) are cel puțin un membru al familiei care nu are acte de stare civilă;
- f) a avut sau are unul sau mai mulți copii pentru care a fost stabilită o măsură de protecție specială, în condițiile legii;
- g) a avut sau are unul sau mai mulți copii părăsiți în unitățile sanitare;
- h) a avut sau are unul sau mai mulți membri condamnați la o pedeapsă privativă de libertate.

(3) În funcție de starea de sănătate a familiei, copilul este în situație de risc de separare dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui se află în una dintre următoarele situații de vulnerabilitate:

- a) are unul sau mai mulți membri neînscriși pe lista unui medic de familie;
- b) are unul sau mai mulți copii nevaccinați cu schema obligatorie;
- c) are unul sau mai mulți copii polispitalizați;
- d) are unul sau mai mulți membri cu boli cronice și/sau transmisibile.

(4) În funcție de nivelul de educație al familiei, copilul este în situație de risc de separare dacă familia care se ocupă de creșterea și îngrijirea lui se află în una dintre următoarele situații de vulnerabilitate:

- a) are unul sau ambii părinți analfabeți;
- b) are unul sau mai mulți copii de vârstă școlară care nu au fost înscriși într-o formă de învățământ sau care nu frecventează cursurile unei forme de învățământ obligatoriu;
- c) are unul sau mai mulți copii cu performanțe școlare slabe sau cu frecvență școlară redusă;
- d) are unul sau mai mulți copii cu cerințe educaționale speciale.

Art. 6 (1) Pentru stabilirea situației de risc de separare în care se află copilul trebuie analizate, cu prioritate, următoarele aspecte:

- a) caracterul permanent sau ocazional al situației de risc, respectiv necesitatea de a face distincție între dificultățile temporare în ceea ce privește creșterea și îngrijirea copilului, susceptibile de a fi ameliorate într-o perioadă de timp rezonabilă și dificultățile majore care necesită o abordare susținută pe termen lung;
- b) nivelul de dezvoltare fizică, psihologică, de educație și sănătate, de securitate și stabilitate ale copilului, apartenența lui la familie și relațiile intrafamiliale;
- c) capacitatea părinților de înțelegere a riscului la care este expus copilul, gradul lor de mobilizare și de acceptare a propunerilor de sprijin, precum și abilitățile parentale.

(2) Evaluarea situației de risc a unui copil se realizează de către serviciul public de asistență socială de la domiciliul copilului și constă în următoarele trei niveluri de analiză:

- a) acoperirea nevoilor esențiale/ de bază, fizice, afective, intelectuale și sociale pentru dezvoltarea copilului, menținerea stării de sănătate și asigurarea securității sale fizice, a moralității și autonomiei specifice vârstei sale;

- b) calitatea relațiilor copilului cu părinții și capacitatea acestora de a se mobiliza în interesul copilului;
- c) impactul contextului familial și al mediului social asupra situației și dezvoltării copilului.

Art. 7 (1) Dacă în urma evaluării unui copil și a familiei acestuia, serviciul public de asistență socială constată că acesta se află în cel puțin o situație de vulnerabilitate prezentată la art. 5 se întocmește planul de servicii.

(2) Planul de servicii cuprinde serviciile care trebuie oferite pentru a răspunde nevoilor identificate ale copilului și ale familiei acestuia, beneficiile de asistență socială oferite acestora și intervențiile necesare pentru punerea în practică a planului, finalitatea urmărită prin implementarea planului, cine oferă serviciile și pentru ce perioadă de timp. Planul de servicii se aprobă prin dispoziție a primarului.

(3) Planul de servicii cuprinde în mod obligatoriu cel puțin următoarele servicii pentru copil: sociale, de sănătate, educaționale.

(4) Planul de servicii cuprinde în mod obligatoriu și servicii pentru părinți, care pot consta în unul sau mai multe din următoarele servicii:

- a) servicii de bază de informare, consiliere și acompaniere în domeniul sănătății, educației, ocupării, locuirii și protecției sociale;
- b) dezvoltarea abilităților parentale;
- c) facilitarea accesului acestora la beneficiile de asistență socială și serviciile existente;
- d) referirea către servicii sociale, de educație, sănătate și de ocupare.

(5) Planul de servicii este întocmit pentru o perioadă de cel puțin 12 luni, perioadă în care este obligatorie sprijinirea părinților în creșterea și îngrijirea copilului.

(6) La întocmirea planului de servicii, în funcție de factorii de vulnerabilitate identificați, care expun copilul situației de risc de separare trebuie avute în vedere și măsuri pentru familie care să vizeze următoarele:

- a) îmbunătățirea situației financiare a familiei;
- b) îmbunătățirea condițiilor de locuit ale familiei;
- c) îmbunătățirea abilităților parentale;
- d) îmbunătățirea aptitudinilor casnice;
- e) asigurarea accesului și participarea la diverse forme de educație;
- f) asigurarea accesului la tratament sau reabilitare pentru comportamentele la risc, consumul de droguri și alcool;
- g) îngrijirea adecvată și protecția copiilor împotriva oricăror forma de violență;
- h) sprijinirea părinților ai căror copii au beneficiat sau ar avea nevoie de servicii de protecție.

(7) Monitorizarea implementării planului de servicii se realizează de către asistentul social sau, după caz, de către tehnicianul în asistență socială responsabil cu activitatea de prevenire a separării copilului de familie din cadrul serviciului public de asistență socială prin vizite la domiciliul copiilor aflați în situație de separare astfel:

a) semestrial și ori de câte ori se impune, în situația în care în urma evaluării copilului și a familiei se constată sub 10 situații de risc din cele prevăzute la art. 5;

c) trimestrial și ori de câte ori se impune, în situația în care în urma evaluării copilului și a familiei se constată peste 10 situații de risc din cele prevăzute la art. 5.

Art. 8 (1) Pentru desfășurarea activității de prevenire a separării copilului de familie, serviciul public de asistență socială are obligația de a realiza și actualiza o listă a resurselor existente care să cuprindă instituțiile și organizațiile existente pe raza unității administrativ teritoriale, respectiv unitățile de învățământ preuniversitar, medicii de familie, spitalele, organizațiile neguvernamentale acreditate, organizațiile și cultele recunoscute care pot sprijini serviciul public de asistență socială în:

- a) identificarea și sprijinirea familiilor care se află în situație de vulnerabilitate și au în îngrijire copii care sunt expuși riscului de separare;
- b) furnizarea de servicii de informare și consiliere;
- c) furnizarea de servicii de educație;
- d) furnizarea de servicii medicale;
- e) furnizarea de servicii de informare de natură juridică;
- f) furnizarea de servicii de abilitare/reabilitare pentru copiii cu dizabilități;
- g) furnizarea de servicii sociale.

(2) În situația în care în unitatea administrativ teritorială nu sunt disponibile resursele menționate la alin. (1), lista poate fi extinsă la unitățile administrativ teritoriale învecinate, care se situează la o distanță de cel mult 30 de km de la limita de graniță a comunelor, cu condiția ca între unitățile administrativ teritoriale să existe drumuri de acces. În aceste situații, accesul la servicii se face în baza unui parteneriat între autoritățile administrației locale.

CAPITOLUL II Instituții și servicii cu atribuții în activitatea de prevenire a separării copilului de familie

Art. 9 (1) Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse este autoritatea publică centrală care prin Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție realizează politica națională în domeniul protecției drepturilor copilului.

(2) Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, prin Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, asigură coordonarea și îndrumarea metodologică a activității de prevenire a separării copilului de familie.

(3) Atribuțiile Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse în ceea ce privește activitatea de separare a copilului de familie, prin Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, sunt următoarele:

- a) reglementează activitatea de prevenire a separării copilului de familie;
- b) asigură coordonarea și îndrumarea metodologică, monitorizarea, evaluarea și controlul activității de prevenire a separării copilului de familie, direct și prin intermediul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului;
- c) stabilește direcțiile strategice și obiectivele activității de prevenire a separării copilului de familie la nivel național;

d) realizează anual un raport privind activitatea de prevenire a separării copilului de familie, pe baza datelor existente în Observatorul Național.

Art. 10 (1) Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului de la nivel județean asigură coordonarea și îndrumarea metodologică a activității serviciului public de asistență socială, în ceea ce privește activitatea de prevenire a separării copilului de familie.

(2) În vederea îndeplinirii atribuțiilor prevăzute la alin. (1), direcția generală de asistență socială și protecția copilului desemnează asistenți sociali responsabili cu menținerea legăturii cu serviciul public de asistență socială. Un asistent social poate fi responsabil cu coordonarea și îndrumarea metodologică a activității mai multor servicii publice de asistență socială în domeniul prevenirii separării copilului de familie. Direcția generală de asistență socială și protecția copilului poate înființa compartimente specializate în coordonarea și îndrumarea metodologică a activității serviciilor publice de asistență socială.

(3) La nivelul sectoarelor municipiului București, activitatea de prevenire a separării copilului de familie este asigurată de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului de la nivelul sectoarelor Municipiului București, printr-un compartiment specializat.

Art. 11 Asistenții sociali desemnați în condițiile art. 10 alin. (2), respectiv compartimentele specializate îndeplinesc următoarele atribuții principale:

a) organizează întâlniri semestriale între angajații direcției generale de asistență socială și protecția copilului și asistenții sociali, respectiv responsabilii de caz prevenire de la nivelul serviciului public de asistență socială;

b) furnizează serviciului public de asistență socială informații cu privire la atribuțiile, organigrama direcției generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile organizate la nivelul direcției, persoanele responsabile cu coordonarea activității de la nivel local și datele de contact ale acestora;

c) asigură legătura dintre serviciul public de asistență socială și celelalte compartimente ale direcției generale de asistență socială și protecția copilului, precum și cu alte direcții generale de asistență socială și protecția copilului;

d) facilitează colaborarea serviciului public de asistență socială și protecție a copilului cu Inspectoratul Școlar Județean, cu Direcția de Sănătate Publică Județeană și a municipiului București, cu Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială, cu Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă;

e) îndrumă metodologic reprezentanții serviciului public de asistență socială de la nivel local în activitatea lor curentă de prevenire a separării copilului de familie. În acest sens fiecare responsabil efectuează trimestrial cel puțin o deplasare în fiecare unitate administrativ-teritorială;

f) pot însoți reprezentantul serviciului public de asistență socială de la nivel local, la solicitarea expresă și temeinic motivată a acestuia, la efectuarea vizitelor în teren, atunci când situația o impune;

g) facilitează colaborarea între serviciile publice de asistență socială, precum și cu organizațiile neguvernamentale care funcționează la nivelul județului;

h) coordonează metodologic serviciul public de asistență socială în activitatea de identificare a nevoilor de formare continuă a personalului, a cursurilor de formare continuă și a surselor de finanțare pentru acestea;

g) coordonează metodologic serviciul public de asistență socială în activitatea de înființare și organizare a serviciilor sociale comunitare pentru copii și familie, precum și de identificare a oportunităților de schimb de experiență cu alte comunități pe această temă;

h) sprijină conducerea serviciului public de asistență socială în activitatea de elaborare a strategiilor și planurilor de acțiune locale, corelate cu strategia județeană.

Art. 12 (1) În subordinea consiliului local poate funcționa structura comunitară consultativă, creată în baza prevederilor art.114 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ca organ de specialitate al acestuia, fără personalitate juridică,.

(2) Componenta structurii comunitare consultative este stabilită prin hotărâre a consiliului local și este constituită din conducătorul serviciului public de asistență socială, un reprezentant al unei unități de învățământ, un medic de familie, un polițist de proximitate sau din poliția locală, un preot sau un reprezentant al unui cult religios recunoscut, un consilier local și, acolo unde există, un reprezentant al unei organizații neguvernamentale. Președintele structurii comunitare consultative este conducătorul serviciului public de asistență socială.

(3) Structura comunitară consultativă se întrunește în ședință ordinară trimestrial, la convocarea conducătorului serviciului public de asistență socială, precum și în ședință extraordinară, ori de câte ori este necesar, la cererea conducătorului serviciului public de asistență socială, a primarului sau a oricărui membru.

(4) La ședințele structurii comunitare consultative pot participa, fără drept de vot, reprezentanți ai direcției generale de asistență socială și protecția copilului, consilierii locali, profesioniști care prin activitatea lor intră în contact cu copiii, precum și alte persoane invitate de membrii structurii comunitare consultative.

(5) Structura comunitară consultativă îndeplinește următoarele atribuții principale:

a) sprijină activitatea de elaborare, implementare și monitorizare a planurilor de servicii pentru copiii expuși riscului de separare de familie;

b) analizează și propune acordarea de beneficii sociale excepționale pentru familiile care se ocupă de creșterea și îngrijirea copiilor aflați în situație de risc de separare ca urmare a situației economice precare cu care familia se confruntă;

c) avizează planurile anuale de dezvoltare a serviciilor de prevenire;

d) sprijină și facilitează organizarea de grupuri de suport pentru părinți care se află în situațiile prevăzute la art. 5;

e) sprijină constituirea unor organisme de reprezentare a copiilor și tinerilor la nivel de comunitate;

f) sprijină organizarea de grupuri de lucru, mese rotunde pe tema prevenirii separării copilului de familie la care să participe reprezentanți ai serviciului public de asistență socială, ai unităților de învățământ, medici de familie, alți profesioniști relevanți, care să faciliteze schimbul de bune practici, precum și identificarea de soluții pentru copiii aflați în situație de risc de separare de familie;

g) sprijină realizarea de campanii de informare pe teme relevante pentru prevenirea separării copilului de familie;

h) întocmește un raport anual de activitate pe care îl înaintează consiliului local cu privire la situația copiilor din unitatea administrativ teritorială.

(6) Structura comunitară consultativă îndeplinește și alte atribuții stabilite de lege sau prin hotărâre a consiliului local.

Art. 13 (1) Lucrările de secretariat ale structurii comunitare consultative sunt asigurate de serviciul public de asistență socială.

(2) Președintele și membrii structurii comunitare consultative, constituite potrivit legii, au dreptul la o indemnizație de ședință echivalentă cu 1% din indemnizația primarului.

(3) Indemnizația se suportă din bugetul local, în limita creditelor bugetare aprobate cu această destinație și cu încadrarea în limita maximă a cheltuielilor de personal, stabilită prin lege.

Art. 14 (1) Serviciul public de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familie.

(2) Activitatea de prevenire a separării de familie este realizată de serviciul public de asistență socială de la domiciliul copilului prin:

- a) identificarea și înregistrarea în Observator a tuturor copiilor aflați în risc de separare de familie și a familiilor cu copii aflate în situații de vulnerabilitate;
- b) asigurarea consilierii și informării familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local;
- c) sprijinirea familiilor aflate în situații de vulnerabilitate, în realizarea obligațiilor ce le revin cu privire la creșterea, îngrijirea și educarea copilului prin activitatea de prevenire a separării copilului de familie;
- d) asigurarea accesului copiilor la serviciile sociale destinate prevenirii separării copilului de familie;
- e) referirea copilului aflat în situație de risc și a familiei acestuia către servicii educaționale, de sănătate, ocupare sau locuire, după caz;
- f) implicarea comunității în activitatea de prevenire a separării copilului de familie, prin structura comunitară consultativă;
- g) monitorizarea planurilor de servicii și efectuarea demersurilor necesare, inclusiv a vizitelor la domiciliu;
- h) reevaluarea anuală sau, ori de câte ori este cazul, a planurilor de servicii;
- i) înființarea de centre de zi destinate prevenirii separării copilului de familie.

(3) În vederea realizării activității de prevenire a separării copilului de familie, serviciile publice de asistență socială au obligația de a realiza anual un plan de dezvoltare a serviciilor de prevenire a separării copilului de familie, pe care îl supun aprobării consiliului local, după avizarea acestuia de către structura comunitară consultativă.

(4) Modelul cadru al planurilor de dezvoltare a serviciilor destinate prevenirii separării copilului de familie se aprobă, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin Ordin al Ministrului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 15 (1) În activitatea de prevenire a separării copilului de familie este obligatorie aplicarea metodei managementului de caz ca metodă de lucru ce include un mecanism de coordonare a specialiștilor din diferite domenii pentru realizarea planului de servicii și pentru monitorizarea aplicării acestuia.

(2) Managementul de caz este asigurat de asistentul social din cadrul serviciului public de asistență socială, care în funcție de nevoile copilului și ale familiei acestuia contactează și colaborează cu consilierul școlar sau, după caz cu mediatorul școlar, cu asistentul medical

comunitar și după caz cu orice alt specialist care poate contribui la soluționare nevoilor identificate, din domeniul ocupării, persoanelor adulte cu dizabilități, victimelor violenței domestice.

(3) În unitățile administrativ teritoriale în care există înființate servicii comunitare integrate este obligatorie aplicarea protocolului de colaborare în vederea implementării serviciilor comunitare integrate necesare prevenirii excluziunii sociale și combaterii sărăciei aprobat prin ordinul comun al ministrului muncii și justiției sociale, al ministrului sănătății și al ministrului educației naționale nr. 393/630/423/2017.

CAPITOLUL III Observatorul Național al Copilului

Art. 16 (1) La nivel național se înființează Observatorul Național al Copilului, denumit în continuare Observatorul Copilului, prin intermediul căruia sunt identificați și înregistrați toți copiii aflați în situație de risc de separare de familie.

(2) Observatorul Copilului este un modul din cadrul unui sistem informatic dezvoltat și administrat de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, care este pus la dispoziția autorităților administrației publice locale.

(3) Din punct de vedere al structurilor organizaționale și al rolurilor, în cadrul Observatorului Copilului, activitatea de evidență a copiilor aflați în situație de risc este organizată astfel:

a) ANPDCA gestionează, administrează și actualizează în sistem informatizat evidența copiilor aflați în situație de risc, cu reședința obișnuită în România, asigurând organizarea, coordonarea și controlul metodologic al activității serviciilor publice de asistență socială, în condițiile legii;

b) direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului coordonează și îndrumă metodologic la nivel județean și, după caz, de sector al municipiului București, activitatea de înregistrare a copiilor aflați în situație de risc;

c) serviciile publice de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor gestionează și actualizează evidența copiilor aflați în situații de risc cu domiciliul sau reședința în unitatea administrativ-teritorială respectivă.

Art. 17 Observatorul Național al Copilului este organizat pe principiul locului de domiciliu/reședință al copiilor aflați în situație de risc și cuprinde o componentă informatizată, organizată pe un singur nivel - central și o componentă manuală structurată pe trei niveluri: central, județean și local.

Art. 18 (1) Introducerea și actualizarea datelor și informațiilor, precum și, după caz, încărcarea documentelor în Observator, se realizează de către asistentul social sau, după caz, de către tehnicianul în asistență socială responsabil cu activitatea de prevenire a separării copilului de familie din cadrul serviciului public de asistență socială de la nivelul comunei, orașului și municipiului.

(2) Coordonarea activității de introducere a datelor este realizată de un reprezentant al direcției generale de asistență socială, care are drept de vizualizare în Observator.

(3) Metodologia de introducere și actualizare a datelor în Observatorul Copilului se aprobă, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, prin Ordin al Ministrului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 19 (1) Accesul la Observator se face prin nume de utilizator și parolă. Fiecare utilizator al Observatorului are anumite drepturi privind introducerea, modificarea și vizualizarea datelor din baza de date. Păstrarea și actualizarea listei utilizatorilor, precum și acordarea drepturilor utilizatorilor Observatorului privind operarea în baza de date sunt realizate de către ANPDCA.

(2) Orice modificare sau adăugare în baza de date este înregistrată automat, indicându-se utilizatorul, data și ora la care aceasta a fost operată.

(3) Pe baza datelor conținute în Observator, ANPDCA, direcția generală de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială de la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor, pot întocmi situații și rapoarte care vor fi stocate în forma în care au fost realizate, fără a exista posibilitatea modificării lor ulterioare.

(4) Pentru siguranța și păstrarea datelor din Observator vor fi realizate periodic copii ale acestora pe medii de stocare securizate cu parolă de acces.

Art. 20 (1) Autoritățile administrației publice locale înființează Observatorul local al copilului, care constă în constituirea bazei de date prevăzută la art. 16, gestionată la nivel național de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, prin intermediul unui sistem informatizat, care asigură securitatea datelor înregistrate.

(2) Funcțiile Observatorului local al copilului sunt:

a) colectarea sistematică a datelor cantitative și calitative cu privire la copiii aflați în situație de risc de separare de la nivelul unității administrativ teritoriale;

b) monitorizarea punerii în aplicare a planurilor de servicii pentru copiii aflați în situație de risc.

CAPITOLUL IV Finanțarea activității de prevenire a separării copilului de familie

Art. 21 (1) Activitatea de prevenire a separării copilului de familie derulată de către serviciile publice de asistență socială se finanțează din următoarele surse:

a) bugetul de stat - în limita sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat aprobate cu această destinație prin legile bugetare anuale, potrivit propunerilor formulate de Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, pe baza standardelor de cost pentru serviciile sociale, aprobate prin hotărâre a Guvernului;

b) bugetul local al municipiilor, orașelor și comunelor;

c) donații, sponsorizări sau orice alte surse legal constituite.

(2) Finanțarea centrelor de zi licențiate, destinate prevenirii separării copilului de familie, organizate la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor, se asigură de la bugetul de stat, din sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, în proporție de 50% din necesarul de fonduri stabilit în baza numărului de copii înregistrați în Observatorul local al copilului și a standardului de cost pentru serviciile sociale, aprobate prin hotărâre a Guvernului pentru autoritățile administrației publice locale care nu au copii cu măsură de protecție specială, stabilită în condițiile legii. Pentru autoritățile administrației publice locale care au copii cu măsură de protecție specială stabilită în condițiile legii, a căror cauză de separare este prevăzută la art. 4 alin. (1) lit. a)-d), finanțarea se asigură în proporție de 25%.

Art. 22 (1) Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse finanțează, prin Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție, programe destinate activității de prevenire a separării copilului de familie.

(2) Finanțarea este acordată pentru următoarele activități:

- a) acordarea de ajutoare de urgență familiilor care au în îngrijire copii expuși riscului de separare de familie și care se confruntă cu o situație economică și condiții de viață precare;
- b) abilitarea/reabilitarea copilului cu dizabilități expus riscului de separare de familie;
- c) servicii de intervenție psihologică și psihoterapeutică pentru copiii expuși riscului de separare de familie;
- d) organizarea de cursuri de dezvoltare a abilităților parentale pentru familiile care au în îngrijire copii expuși riscului de separare de familie.

CAPITOLUL V Răspunderi și sancțiuni

Art. 23 (1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii, să fie considerate infracțiuni:

- a) nerespectarea obligației prevăzute la art.7 alin. (1);
- b) nerespectarea obligației prevăzute la art. 7 alin. (7);
- c) nerespectarea obligației prevăzute la art. 14 alin. (2) lit. a).

(2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează cu amendă de la 1.000 lei la 2.000 lei,

(3) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunii se fac de către Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, prin agențiile teritoriale pentru plăți și inspecție socială.

CAPITOLUL VI Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 24 În termen de 1 an de la intrarea în vigoare a prezentei legi, serviciul public de asistență socială are obligația de a înregistra în Observatorul local al copilului, urmare a realizării vizitelor la domiciliu, toți copiii din unitatea administrativ-teritorială aflați în situație de risc de separare.

Art. 25 Prevederile art. 21 alin. (2) se aplică după expirarea termenului prevăzut la art. 24.

Art. 26 În termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse elaborează proiectul de hotărâre de guvern de modificare a anexei nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire ale copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 663 din 01 septembrie 2015.

Art. 27 Prelucrarea datelor cu caracter personal de către toate entitățile implicate în activitatea de prevenire a separării copilului de familie se realizează în conformitate cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), precum și a dispozițiilor naționale în domeniul protecției datelor.